

Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2014 r.

Wartość nakładów wewnętrznych ogółem na działalność badawczą i rozwojową (GERD) w 2014 r. ukształtowała się na poziomie 16 168 mln zł, tj. o 12,1% wyższym niż w roku poprzednim. Intensywność prac B+R, czyli udział nakładów wewnętrznych na badania i prace rozwojowe w PKB, wyniosła 0,94% (wobec 0,87% w 2013 r.). Istotny wzrost w skali roku nakładów wewnętrznych (o 19,7%) wystąpił w sektorze przedsiębiorstw, w którym w 2014 r. odnotowano nakłady w wysokości 7 532 mln zł. W działalności badawczej i rozwojowej (B+R) w 2014 r. zatrudnionych było 153,5 tys. osób, tj. o 5,4% więcej niż przed rokiem.

Tablica 1. Wybrane wskaźniki GERD i PKB (ceny bieżące)

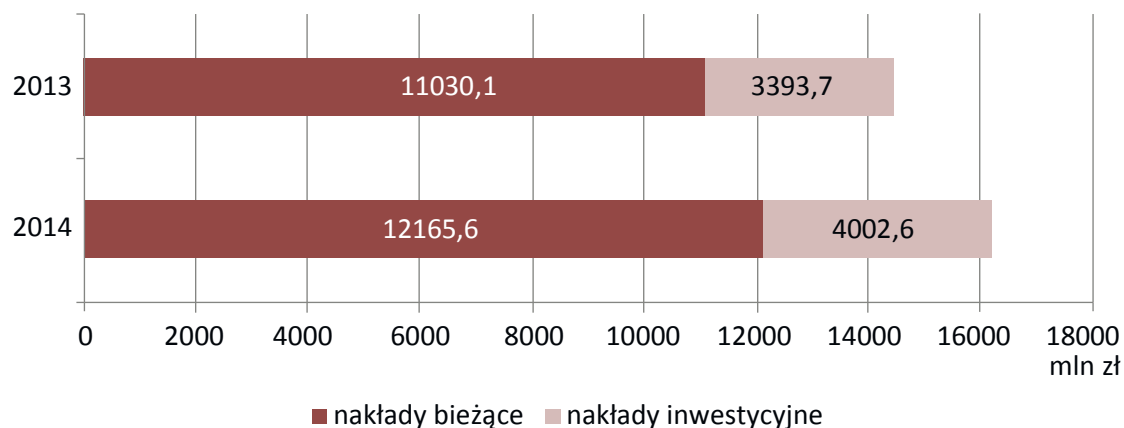
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Nakłady wewnętrzne na badania i prace rozwojowe (GERD) w mln zł	10 416	11 687	14 353	14 424	16 168
PKB w mln zł	1 437 357	1 553 582	1 615 894	1 662 678*	1 728 677
Relacja GERD do PKB w %	0,72	0,75	0,89	0,87	0,94

* Zmiana danych w stosunku do wcześniej opublikowanych spowodowana rewizją danych rocznych dla produktu krajowego brutto (PKB).

I. NAKŁADY WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ

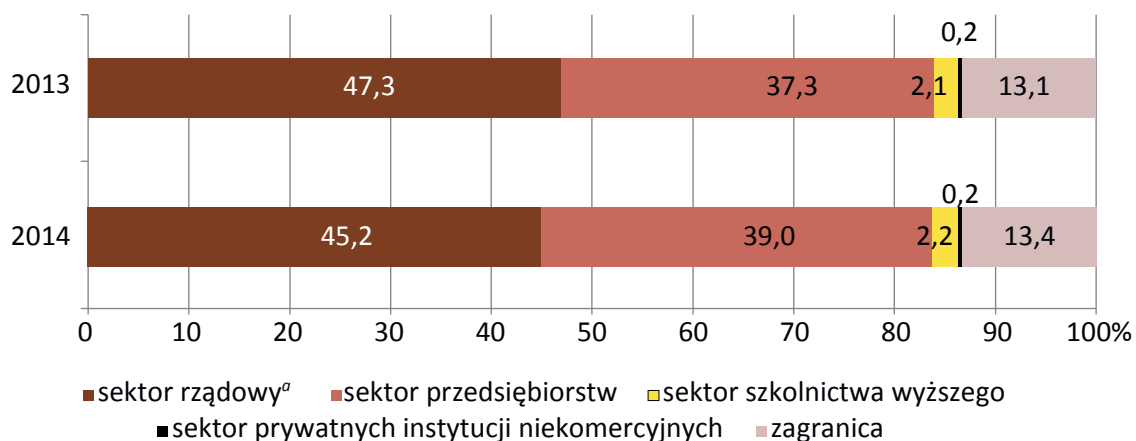
W ramach nakładów wewnętrznych na działalność B+R wyróżniono dwie główne kategorie – nakłady bieżące oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe wykorzystywane w działalności B+R. W 2014 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła wartość nakładów bieżących (o 10,3%) oraz nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (o 17,9%).

Wykres 1. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według głównych kategorii nakładów

W 2014 r. podobnie jak w latach poprzednich najwyższy udział w strukturze źródeł finansowania odnotowano w przypadku środków pochodzących z sektora rządowego, jednak udział ten od 2010 r. systematycznie się zmniejszał i w ciągu pięciu lat obniżył się o 15,7 p. proc. Jednocześnie w okresie tym zaobserwowano systematyczny wzrost udziału sektora przedsiębiorstw w finansowaniu działalności B+R. W 2014 r. z sektora tego pochodziło 39,0% wszystkich nakładów poniesionych przez podmioty prowadzące działalność B+R i było to więcej o 1,7 p. proc. niż przed rokiem i o 14,6 p. proc. niż w 2010 r.

Wykres 2. Struktura nakładów wewnętrznych na działalność B+R według źródeł finansowania

^a Środki pochodzące z jednostek rządowych i samorządowych (łącznie ze środkami pochodzącymi bezpośrednio z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego).

W 2014 r. najwyższe nakłady wewnętrzne na działalność B+R, spośród wszystkich sektorów wykonawczych, poniosły podmioty z sektora przedsiębiorstw (46,6%). Wartość nakładów wewnętrznych na badania naukowe i prace rozwojowe poniesionych przez jednostki z tego sektora wzrosła w skali roku o 19,7%.

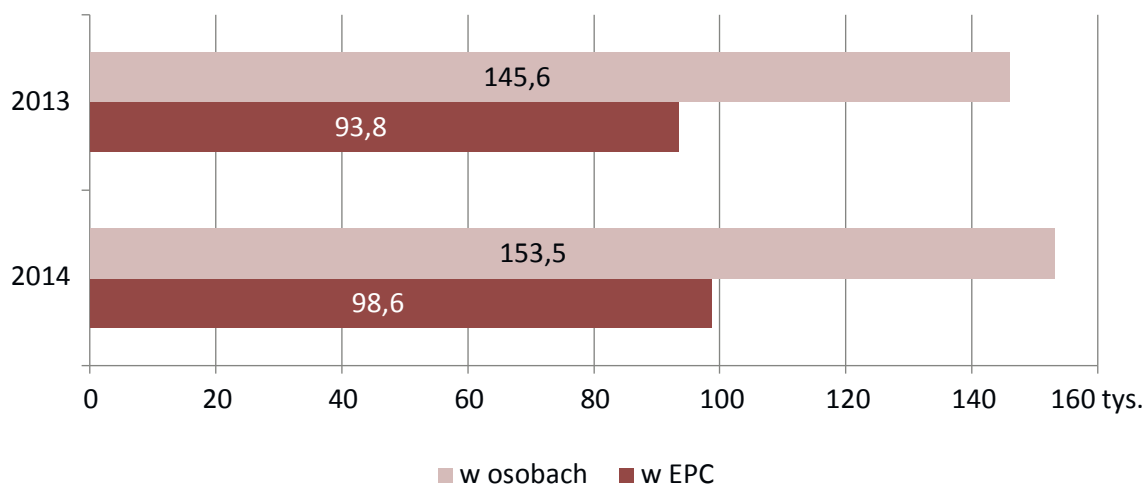
Tablica 2. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według sektorów wykonawczych

Sektory wykonawcze	2012	2013	2014
	w mln zł		
Ogółem	14 352,9	14 423,8	16 168,2
Przedsiębiorstw	5 341,1	6 291,2	7 532,1
Rządowy	4 012,9	3 869,8	3 872,7
Szkolnictwa wyższego	4 942,2	4 220,3	4 714,8
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	56,7	42,4	48,6

II. PERSONEL W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ

W 2014 r. liczba personelu w działalności badawczej i rozwojowej wyniosła 153,5 tys. osób, w tym kobiet – 60,3 tys. i było to więcej niż przed rokiem odpowiednio o 5,4% i 4,0%. Zatrudnienie w działalności B+R mierzone w ekwiwalentach pełnego czasu pracy w 2014 r. osiągnęło 98,6 tys. EPC i wzrosło o 5,1% w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 3. Personel w działalności B+R

W 2014 r. wskaźnik personelu zaangażowanego w badania naukowe i prace rozwojowe na 1000 pracujących zwiększył się w skali roku o 0,3 p. proc., natomiast wskaźnik pracowników naukowo-badawczych przypadających na 1000 pracujących – o 0,2 p. proc.

Tablica 3. Wybrane wskaźniki dotyczące personelu B+R

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Personel w działalności B+R na 1000 pracujących ^a	8,3	8,6	8,9	9,3	9,6
Pracownicy naukowo-badawczy na 1000 pracujących ^a	6,3	6,2	6,6	7,0	7,2

^a Na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) – w IV kwartale.

W 2014 r. udział badaczy (pracowników naukowo-badawczych) w ogólnej liczbie personelu zaangażowanego w działalność badawczą i rozwojową wyniósł 75,2%. Liczba pracowników naukowo-badawczych w 2014 r. zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 5,3%, przy czym w sektorze przedsiębiorstw – o 14,5%. W sektorze tym odnotowano również wzrost ogólnej liczby personelu B+R – o 13,7%. Liczba techników i pracowników równorzędnych pracujących przy działalności B+R zwiększyła się w stosunku do 2013 r. o 5,8%.

Tablica 4. Personel w działalności B+R według sektorów wykonawczych

Sektory	W tys. osób		W tys. EPC	
	2013	2014	2013	2014
Ogółem	145,6	153,5	93,8	98,6
Przedsiębiorstw	38,0	43,2	30,2	36,6
Rządowy	27,2	27,6	21,9	21,6
Szkolnictwa wyższego	80,2	82,5	41,4	40,2
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	0,2	0,2	0,2	0,2

Uwzględniając poziom wykształcenia, w 2014 r. największy wzrost w skali roku liczby personelu w działalności badawczej i rozwojowej odnotowano w przypadku osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (o 13,3%); zwiększyła się także liczba osób z pozostałym wykształceniem wyższym (o 7,9%) oraz z tytułem profesora (o 5,8%). Nieznacznie zmniejszyła się natomiast (o 0,8%) liczba osób ze stopniem naukowym doktora. W statystykach międzynarodowych za istotną przyjmuje się liczbę personelu B+R posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora; w Polsce w 2014 r. wyniosła ona 74,2 tys. osób (wobec 71,9 tys. przed rokiem).

Uwagi metodyczne

1. Informację opracowano na podstawie wyników badań GUS *Działalność badawcza i rozwojowa (B+R)*, przeprowadzonych w oparciu o metodologię bazującą na *Podręczniku Frascati*.

2. Badaniem działalności badawczej i rozwojowej objęto podmioty prowadzące działalność badawczą i rozwojową w sposób ciągły lub doraźny, zlecające wykonanie prac badawczych i rozwojowych oraz asygnujące środki na badania naukowe i prace rozwojowe.

3. W międzynarodowych badaniach nakładów poniesionych na prace B+R stosuje się klasyfikację źródeł pochodzenia środków zgodną z klasyfikacją instytucjonalną według *Podręcznika Frascati*, w ramach której wyróżniono: sektor przedsiębiorstw, sektor rządowy, sektor szkolnictwa wyższego, sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych oraz sektor „zagranica”. Klasyfikacja ta obrazuje, z którego sektora instytucjonalnego pochodziły środki pieniężne przeznaczone na finansowanie działalności badawczej i rozwojowej.

4. Spośród sektorów instytucjonalnych wyróżnia się cztery sektory wykonawcze, tj. krajowe grupy podmiotów, w których prowadzone są badania naukowe lub prace rozwojowe: sektor przedsiębiorstw, sektor rządowy, sektor szkolnictwa wyższego oraz sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych.

5. Nakłady wewnętrzne to nakłady finansowe poniesione w roku sprawozdawczym wyłącznie na działalność B+R wykonaną wewnątrz jednostki sprawozdawczej.

6. Do personelu B+R zaliczono wszystkie osoby związane bezpośrednio z działalnością B+R, przeznaczające na tę działalność co najmniej 10% swojego czasu pracy.

7. Liczbę zatrudnionych zaprezentowano w osobach oraz w jednostkach przeliczeniowych – ekwiwalentach pełnego czasu pracy (osobolatach). Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC) oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

8. Dokładne wyjaśnienia pojęć zawarto w uwagach metodycznych publikacji *Nauka i technika w 2013 r.*

Opracowanie merytoryczne:

**Urząd Statystyczny
w Szczecinie**

**Dr Dominik Rozkrut
Tel: 91 459 77 00**

Rozpowszechnianie:

**Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Artur Satora**

**Tel: 22 608 3475, 22 608 3009
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl**

Obszar tematyczny Nauka i technika, Społeczeństwo informacyjne:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/>